

NIKO DE WIT

Facetpenning 2012 / 2013

Brons, groen gepatineerd

± 65 x 65 x 24 mm

Beeldhouwer Niko de Wit 1948 NL, ontwikkelde zich in de richting van abstract-geometrische kunst. Terwijl veel van zijn beelden op monumentaal formaat zijn, zijn de fysische afmetingen toch irrelevant. Wanneer ze groot zijn, dan wordt dat door de omgeving vereist. In kleinere gedaante dragen ze essentieel dezelfde boodschap of informatie. Zijn penningen begeven zich dan ook op het grensgebied van penning en handzame sculptuur. Deze penningen nodigen de beschouwer uit om de positie te veranderen en er mee te spelen. Dit is in het bijzonder zo voor de penning Facetmedal, uitgegeven door de BAMS (British Art Medal Society).

Op het eerste gezicht is dit een simpele vorm waar niet veel aan te zien is. Maar wanneer we er wat meer serieuze aandacht aan schenken dan is er erg veel om je over te verbazen. De penning heeft 8 facetten, die licht asymmetrisch zijn. De titel is ingegeven door de manier waarop het bronzen gietsel zijn definitieve strakke vorm heeft gekregen door de vlakken tot facetten te slijpen. Verder is er een sleuf aan elke zijde van de penning en deze sleuven maken een hoek van 90 graden met elkaar. Ondanks deze a-symmetrieën kan de penning stabiel geplaatst worden op elk van zijn 8 facetten. Dit zet iemand aan tot denken over evenwicht. Elk van de 8 posities leidt tot associaties met bekende vormen en gedaanten. Onder zekere hoeken kan men de beide sleuven gelijktijdig waarnemen, de een verticaal, de ander horizontaal. Doet dit je denken aan een stadsmuur met schietgaten? Als we de penning roteren dan ontdekken we een klein gat in het midden. Dit zou de associatie kunnen geven van een prehistorisch monument dat de zon op een bepaald moment vangt.

Ook doet de penning vanwege het massieve karakter aan bunkers denken met de horizontale kijk- en schietsleuven. Bunkers aan het strand liggen vaak scheef weggezakt waardoor een deel van de bunker voor een deel vrij komt te liggen van de ondergrond. In vlakkere positie zien we dat de lijn die de twee facetten deelt licht scheef is. Dit maakt het bijna onmogelijk om de penning als vierkant te zien, maar dat is zij toch werkelijk. Kantel de penning in horizontale positie van “sleuf naar boven” naar “sleuf naar beneden” en het verandert van een open naar een gesloten vorm, of van opvliegend, als de vleugels van een vogel, naar landend. Neem er rustig de tijd voor en ontdek stap voor stap de effecten van de verschillende facetten van deze penning.

tekst Karel Soedijn, 2013